

Projektresultat 3

Ungdomsprogrammer 4 ASD: Afprøvning-
ungdomsprogrammer med deltagelse af unge med
ASF

Metodologi for afprøvning

Juli 2023

Co-funded by
the European Union

Indholdsfortegnelse

1. Introduktion.....	3
2. Træningsmoduler	4
3. ICF	5
4. Hvordan man bruger ICF som et planlægningsværktøj:	7
5. Generelle retningslinjer	9

**Co-funded by
the European Union**

Finansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og holdninger, der kommer til udtryk, er udelukkende forfatterens/forfatterenes og er ikke nødvendigvis udtryk for Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kulturs (EACEA) officielle holdning. Hverken den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlig herfor.

1. Introduktion

Projektet "**YOUTHASD - Upskilling youth organizations for the inclusion of people with ASD**" er finansieret under Erasmus+ programmet og er implementeret i fem lande: Danmark, Italien, Spanien, Grækenland og Cypern. Projektet har til formål at give ansatte og frivillige i ungdomsorganisationer en ny, innovativ og tilgængelig læringsmulighed om ASF (Autisme Spektrum Forstyrrelser). Mere specifikt er projektets mål:

- At støtte unge med ASF's deltagelse i ungdomsorganisationers aktiviteter.
- At gøre ungdomsaktiviteter mere attraktive og tilgængelige for unge med ASF.
- At give de nødvendige træningsmetoder og værktøjer til ansatte og frivillige i ungdomsorganisationer, så de kan inkludere unge med ASF i deres arbejde.
- At yde organisatorisk støtte til ungdomsorganisationer, så de kan inkludere unge med ASF i deres initiativer ved at opkvalificere deres administrative og ledende personale.
- At give unge træningsmuligheder, der er tilpasset ASF's behov.

I øjeblikket er mulighederne for samfundsengagement og socialisering af unge med ASF for det meste begrænset til ASF-relaterede organisationer. Der er meget få initiativer, der giver unge med ASF mulighed for at integrere sig og socialisere sig med deres neurotypiske jævnaldrende.

Under implementeringen af dette resultat vil vi organisere ungdomsaktiviteter i hvert deltagende land, som vil inkludere neurotypiske unge og unge med ASF. I alt 15 unge med ASF vil deltage i disse pilotaktiviteter for unge.

Dette resultat er innovativt, da det vil være en af de første gange på EU-niveau, at sådanne blandede ungdomsaktiviteter vil blive afprøvet og deres effektivitet målt.

Resultatet er også overførbart, fordi pilotmetoden og implementeringsrapporten for pilotaktiviteten vil være tilgængelig på projektets hjemmeside og på projektpartnerens hjemmesider. Metoden fra pilotprojektet vil også kunne bruges til andre målgrupper.

og tilpasses de interesserede organisationers behov.

Pilotprojektet er et 3-dages ungdomsprogram i hvert deltagerland organiseret af de udvalgte ansatte eller frivillige personale. Hver personale kan frit designe deres egne ungdomsprogrammer, men følgende værdier skal respekteres:

- De nødvendige sikkerhedsforanstaltninger er effektivt implementeret
- Ungdomsprogrammet promoverer EU-borgerskab, EU-værdier og værdifulde færdigheder til de unge
- Ungdomsprogrammet forudser socialisering af neurotypiske og ASF ungdom

Den forventede effekt af dette resultat er:

- Øget viden og færdigheder hos personalet om at inkludere unge mennesker med ASF i deres aktiviteter

- Øget forståelse for unge mennesker med ASF og deres specifikke behov og udfordringer
- Øget selvtillid og lederskab og bløde færdigheder for de unged med ASF

2. Træningsmoduler

Som en del af YouthASD-projektet er der udviklet et træningsprogram, der består af 5 forskellige moduler, som henvender sig til ansatte og frivillige i ungdomsorganisationer, der er interesserede i at skabe inkluderende miljøer i deres arbejde med unge med ASF. Disse imødekommer behovet for specialiseret viden og yderligere faglig udvikling:

Modul 1: Introduktion om ASF og kommunikation med unge med ASF

Læringsmålene for dette modul er:

- Få de vigtigste informationer om autisme
- Forstå de sociale kommunikationsbehov hos personer med ASF
- Skelne mellem de forskellige behov for kommunikationsstøtte hos personer med ASF
- Kommunikere mere effektivt med personer, der har ASF.

Modul 2: Forståelse af kognitiv og social udvikling hos unge med ASF

Læringsmålene for dette modul er:

- Forstå kognitiv og social udvikling hos unge med ASF
- Lære hvordan du støtter den kognitive og sociale udvikling hos unge med ASF
- Identificere de kognitive og sociale udfordringer for unge med ASF
- Skelne mellem den adfærd, der udløses af de underliggende kognitive og sociale udfordringer.
- Anvende den teoretiske viden til passende respons, når man står over for unge med ASF

Modul 3: Beskrivelse af de unges behov

Læringsmålene for dette modul er:

- Identificere behovene hos unge med ASF
- Forstå, hvor disse behov kommer fra
- Lære om videnskabelige teorier, der forklarer nogle af de behov, som unge med ASF har.
- Skelne mellem behov og styrker
- Vedtage nye strategier og aktiviteter, der kan bruges til at støtte unge med ASF og opfylde deres behov.

Modul 4: Skabelse af et sikkert og inkluderende miljø

Læringsmålene for dette modul er:

Co-funded by
the European Union

Finansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og holdninger, der kommer til udtryk, er udelukkende forfatterens/forfatternes og er ikke nødvendigvis udtryk for Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kulturs (EACEA) officielle holdning. Hverken den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlig herfor.

- Forstå, at mennesker med autisme spektrum forstyrrelser (ASF) kan se verden anderledes end andre.
- Lære hvordan du opbygger et mere autismevenligt miljø.
- Identificere nogle af de behov unge med ASF har, for at hjælpe dem med at føle sig bedre tilpas og inkluderet.
- Skelne mellem de negative virkninger af sensoriske forskelle.
- Kunne stille generelle spørgsmål om, hvordan man skaber et fysisk miljø, der reducerer angst.

Modul 5: Kommunikation med forældre og ledere i ungdomsorganisationer

Læringsmålene for dette modul er:

- Forstå, hvordan man bruger nyttige værktøjer, der vil lette kommunikationen med forældrene,
- Lære ved hjælp af tips, hvordan du kommunikerer til ledere i ungdomsorganisationer om behov og ønsker hos unge med autisme.
- Identificer nyttigt materiale, som du kan foreslå ledere i ungdomsorganisationer, der vil bidrage til at skabe et inkluderende og venligt miljø for unge med autisme,
- Find ud af, hvilke af de givne tips der effektivt kan forbedre kommunikationen med forældre til unge med autisme,
- Anvende en inkluderende og venlig tilgang til unge med autisme i kommunikationen med deres forældre og ledere i ungdomsorganisationer.

Hvis du er interesseret i at gennemføre ungdomsaktiviteter for unge med ASF, er disse træningsmoduler et vigtigt fundament af viden, før planlægningsprocessen af aktiviteten starter.

Du kan finde træningsmodulerne på projektets hjemmeside: <https://youthasd.eu/results/>

3. ICF

ICF - International Classification of Functioning, Disability and Health - er en WHO-klassifikation, der blev udgivet på dansk i 2003.

ICF er en kompleks interaktionsmodel og en klassifikation, der omfatter biologiske, psykologiske og sociale faktorer. ICF er meget udbredt og accepteret som en international referenceramme til beskrivelse af funktionsevne. ICF giver et fælles sprog på tværs af discipliner, institutioner, sektorer, kulturer og nationer. ICF fokuserer på fysisk, psykisk og social funktionsevne i kombination med sundhedsmæssige og kontekstuelle faktorer og ser således på borgerens hele livssituation.

**Co-funded by
the European Union**

Finansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og holdninger, der kommer til udtryk, er udelukkende forfatterens/forfatternes og er ikke nødvendigvis udtryk for Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kulturs (EACEA) officielle holdning. Hverken den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlig herfor.

ICF understreger, at "funktionsevne" er en meget kompleks evne, der påvirkes af mange faktorer. Funktionsevnen er ikke kun afhængig af kropsfunktion, aktivitet og deltagelse, men også i høj grad af miljømæssige og personlige faktorer. I ICF's forståelse er funktionsevne: "en generel betegnelse for kropsfunktioner, kropsanatomi, aktiviteter og deltagelse. "Funktionsevne angiver forskellige aspekter af samspillet med en person, med en given helbredstilstand og personens miljømæssige og personlige faktorer". Med andre ord er funktionsevne en persons evne til at udføre daglige aktiviteter og deltage i samfundet.

Med ICF kom et nyt paradigme, der ser på funktionsevne i et bredt og dynamisk perspektiv. ICF er dybest set et supplement til ICD. ICD er en forkortelse for Verdenssundhedsorganisationens (WHO) "International statistisk klassifikation af sygdomme og beslægtede sundhedsproblemer", almindeligvis kaldet 'sygdomsklassifikationen'. Diagnosen i sig selv siger dog ikke noget om personens funktionsevne, eller hvilke interventioner der er nødvendige, for at personen kan genoptage sit hverdagsliv.

I den biopsykosociale model er der et komplekst samspil mellem alle faktorer på alle tidspunkter. Formålet med ICF er at beskrive funktionsevne og funktionsnedsættelse, ikke at måle den, og den kan også bruges til at planlægge en aktivitet, hvis deltageren i aktiviteten er udfordret på en eller anden måde.

Funktionsevne består af tre komponenter

1. Kroppens funktioner og strukturer er de fysiske, fysiologiske og mentale funktioner i kroppen.
2. Aktivitet er en persons udførelse af en opgave eller handling og beskriver funktionsevnen på individniveau.
3. Deltagelse er en persons involvering i det daglige liv og beskriver, hvordan man fungerer på et samfundsmæssigt niveau.

Kontekstuelle faktorer (2):

1. Miljøfaktorer er de fysiske, sociale og holdningsmæssige omgivelser. Miljøfaktorer kan enten være fremmende eller begrænsende.
2. Personlige faktorer er knyttet til personen, f.eks. alder, køn, social status, mestringsevner og erfaring osv.

4. Hvordan man bruger ICF som et planlægningsværktøj:

Når man planlægger en aktivitet med deltagere, der er udfordret på den ene eller anden måde, er målet at sikre inklusion og lige deltagelse for alle.

Når man planlægger en tredages aktivitet for unge med ASF, er det derfor tilrådeligt at tage højde for de følgende komponenter i ICF:

"Kroppens funktioner og anatomi" henviser til kroppens fysiologiske funktioner (herunder mentale funktioner) og anatomiske strukturer, såsom organer og lemmer. Det beskriver tab eller ændringer fra normal kropsfunktion og struktur, der fører til svækkelse eller begrænsninger. Eksempler:

- Andre relevante diagnoser som diabetes, epilepsi, nedsat hørelse osv.
- intellektuelt handicappede.

"Aktiviteter" refererer til en persons udførelse af opgaver eller handlinger på et individuelt niveau, hvor aktivitetsbegrænsning er den vanskelighed, personen har ved at udføre aktiviteten. Eksempler:

- problemer med koordination
- reduceret balance
- reduceret udholdenhed

"Deltagelse" refererer til involvering i det daglige liv, f.eks. arbejde, skole, dagcenter, hvor deltagelsesbegrænsning er de vanskeligheder, der kan opstå i forbindelse med involvering i det daglige liv. Deltagelse anses af mange for at være det optimale mål for al involvering i dagligdagen. Hvor deltagelse bidrager til fællesskabet og får noget tilbage fra fællesskabet. Eksempler:

- Koncentrationsbesvær i længere tid ad gangen
- Vanskeligheder med at være omgivet af andre mennesker
- Udfordret hvis reglerne ændres
- Udfordret i at forstå sarkasme og ironi
- Udfordret, hvis du ikke altid står forrest i køen eller er den første, der bliver valgt.
- Udfordret med for mange sanseindtryk osv.

Disse tre komponenter er samlet under en fælles paraply, der dynamisk kan interagere for at beskrive funktionsevne og handicap.

"Miljøfaktorer" er de fysiske, sociale og holdningsmæssige omgivelser, der omgiver den aktivitet, der er planlagt for den unge med ASF. Disse faktorer er eksterne i forhold til individet og kan have både positiv (fremmende) og negativ (hæmmende) indflydelse på funktionsevnen.

Eksempler:

- Sanseindtryk - kan vi reducere lys, lyde og lugte, hvis det er nødvendigt for at lette inklusionen i aktiviteten?
- Kan vi sikre os, at planen for aktiviteten er klar for deltageren, f.eks. regler (brug af piktogrammer, skriftlig plan, mundtlig forklaring osv.), introduktion til underviseren og andre deltagere i aktiviteten, tidsramme
- Skab et trygt rum, hvor deltageren kan trække sig tilbage, hvis der er behov for det.
- En back-up plan, hvis aktiviteten er for kompleks eller udfordrende for deltageren osv.

De **"personlige faktorer"** er betydningsfulde og vigtige for bl.a. personens adfærd og mestringsevne. Personlige faktorer består af træk, karakteristika, kompetencer hos den enkelte borger (hvad de har med sig i rygsækken), som ikke er en del af helbredet eller

sundhedsrelaterede forhold. Disse faktorer kan også omfatte køn, etnicitet, alder, vaner, livsstil osv.

Eksempler:

- Er deltageren utålmodig
- Har deltageren svært ved at lytte i længere tid ad gangen?
- Er deltageren let at distrahere
- Forlader deltageren aktiviteten og eventuelt matrixen, hvis det bliver for meget?
- Har deltageren brug for at have en makker ved siden af sig under hele aktiviteten?
- Er deltageren meget selvbevidst?
- Vil deltageren udvise aggression, hvis han/hun er under for stort pres?
- Har deltageren gode eller mindre gode sociale færdigheder? Og så videre.

5. Generelle retningslinjer

De følgende trin for projektræsultat 3 er:

- Oversættelse af pilot metodologien
- Udvælgelse af unge deltagere. Hver partner lancerer en invitation/opfordring til at deltage, som offentliggøres via deres egne hjemmesider &...
sociale medier, associerede partnere, lokale netværk, samarbejdsorganisationer og institutioner afhængigt af den nationale ramme og kontekst.
- I denne fase bliver de ungdoms-arbejdere, der er udvalgt til at deltage og implementere pilotaktiviteterne vil udvikle de pilotprogrammer for unge, som de har til hensigt at organisere i hvert partnerland. Til dette formål vil hver partner organisation vil yde mentorskab og støtte til ungdomsarbejderne i deres lande.
- Pilotprojektet er et 3-dages aktivitets/ungdomsprogram i hvert deltagerland, organiseret af de udvalgte ungdoms-arbejdere. Hver ungdomsarbejder vil være fri til at designe deres egne aktivitets-/ungdomsprogrammer, men følgende værdier skal være respekteret:
  - De nødvendige sikkerhedsforanstaltninger er effektivt implementeret
  - Aktivitets-/Ungdomsprogrammet promoverer EU-borgerskab, EU-værdier og værdifulde færdigheder til de unge
  - Aktivitets-/Ungdomsprogrammet forudser socialisering af neurotypiske unge samt unge med ASF

Partnere er ansvarlige for at godkende de endelige aktivitets-/ ungdomsprogrammer i hvert land.

Co-funded by
the European Union

Finansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og holdninger, der kommer til udtryk, er udelukkende forfatterens/forfatterens og er ikke nødvendigvis udtryk for Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kulturs (EACEA) officielle holdning. Hverken den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlig herfor.

I slutningen af træningen vil der blive gennemført en summativ evaluering for at måle effekten af Aktivitets-/ungdomsprogrammerne for de unge og især for unge med ASF.

Ungdomsarbejderne vil også gennemføre en evaluering for at vurdere alle nødvendige oplysninger, vi skal inkludere i projektet resultater fra det virkelige liv.

Deltagere i aktiviteterne-/ungdomsprogrammerne vil modtage et Youthpass for deres deltagelse.

- Tidsplanen for at gennemføre disse trin i PR3, herunder pilotprojektet, vil være den 15.th december.
- Erfaringsrapport SOSU vil som PR-leder indsamle input fra alle partnere og vil udarbejde en erfaringsrapport, som vil dokumentere de indhøstede erfaringer og partnernes erfaringer fra pilotaktiviteterne.
- Deadline 1st februar 2024
- Tilpasning til den nationale kontekst. På dette trin vil partnerne tilpasse erfaringsrapporten til de specifikke behov i deres nationale kontekst. I løbet af dette trin vil partnerne tilføje særligt fokus på pilotresultaterne i deres lande og levere oversættelser. Deadline 1. marts 2024

I alt vil 15 unge med ASF deltage i aktivitets-/ungdomsprogrammerne.

Når du planlægger aktiviteter, der involverer unge med ASF, kan du bruge ICF som en retningslinje/planlægningsværktøj for disse aktiviteter. Målet er ikke at sikre, at alle udfordringer er placeret under den rigtige komponent, men snarere at du tager alle udfordringer i betragtning og tager alle de nødvendige forholdsregler for at sikre, at tredagesaktiviteten bliver en succes for alle involverede.

Det er vigtigt at gemme nogle beviser på pilotimplementeringen.

Det skal du bruge:

- Deltagerliste (hvis online, download deltagerlisten fra den app, du brugte, og tag skærbilleder)
- Fotos - spørg om lov, eller lad være med at tage et billede af deres ansigt.
- skriftlig feedback og evalueringer i henhold til skabelon
- National rapport

Rapportskabelon

Brug venligst følgende struktur til at udvikle din rapport.

Rapporten må **højst fylde 5-7 sider** og skal beskrive den overordnede feedback fra underviseren og deltagerne i pilotworkshoppen.

1. Introduktion (en kort beskrivelse af den praktiske fase og rapporteringsfasen)

- Deltagere (en beskrivelse af målgrupperne + antal)
- Omfang og varighed (dato, tid, sted, metode osv.)
- Involverede processer (f.eks. træningsværktøjer, udstyr)

2. Vigtige resultater

- Resultater og succeser
- Udfordringer
- Udtalelser

3. Feedback fra ungdomsarbejderne/træneren

- Baseret på mundtlig feedback samt den skriftlige narrative form fra ungdomsarbejdere/trænere indsamlet i løbet af den tre dage lange aktivitet.

4. Konklusioner og anbefalinger til finjustering af kurset

- Konklusioner på materialet, emnet, deltagernes behov, ændringer i indholdet osv.
- Vigtige anbefalinger til politik og praksis

